

**MODELUL ACTUAL, NEOAMERICAN,
DE ECONOMIE
DE PIAȚĂ**

Prof. univ. dr. Chirițescu Dorel-Dumitru ,
Universitatea „Constantin Brâncuși”
Prep. univ. drd. Vasilescu Maria,
Universitatea „Constantin Brâncuși”
Ec. Elena Mădălina Stoichin

**NEO-AMERICAN MARKET
ECONOMY MODEL**

Prof. Chirițescu Dorel-Dumitru ,
PhD, *„Constantin Brâncuși”*
University
Junior Assistant Vasilescu Maria,
PhD Student, *„Constantin*
Brâncuși” University
Ec. Elena Mădălina Stoichin

Abstract:

Modelul economic de piață american se află la confluența a două mari modele teoretice, și anume: modelul neoclasic (în acest tip de economie intervenția statului este exclusă) și modelul keynesist (în care intervenția statului este acceptată doar ca agent economic decizional). Relansarea economiei americane, la finele secolului trecut, începe cu preluarea puterii de către Ronald Reagan și are la bază o importantă moștenire financiară și tehnologică.

Abstract:

The American market economy system is the convergence point of two theoretical models: the neoclassic model (which excludes the state intervention) and keynesist model (in which the state intervenes as decisional economic agent). the re-launch of American economy set off at the end of the last century in the same time with Ronald Reagan presidency and relies on a important financial and technological patrimony.

Economia americană de azi, de la începutul secolului XXI, este un complex economic militar-industrial și informatic care acționează pe tot cuprinsul globului și care se caracterizează prin câteva trăsături, despre care vom discuta în continuare:

1. Continua sa expansiune. Nu o țară mai dinamică și care, într-un timp atât de scurt de la crearea sa, să se poată afirma drept prima putere economică a lumii. La sfârșitul Primului Război Mondial, imperiul britanic își ceda întâietatea în plan economic și militar în favoarea Americii. Expansiunea este logica de existență a lumii capitalului, iar lumea capitalului, este condusă de către SUA. Indiferent dacă discutăm despre capitalul industrial, comercial sau bănesc. Azi, teritoriile întregi se află sub protectoratul militar și economic american: Europa, America de Sud, Mexic, Canada, Australia. Altele se află în dependență financiară de America, așa cum este China, iar altele se află într-o situație de parteneriat economic și militar activ, așa cum este Rusia. Dincolo de expansiunea sa economică, țara despre care discutăm controlează și instituțional lumea. Este vorba aici despre instituții internaționale ca Fondul Monetar Internațional, Banca Mondială, Organizația Mondială pentru Comerț sau despre principala organizație militară internațională – NATO.

America are o suprafață comparabilă cu a Chinei, dar acesta este singurul indicator în care cele două state putem spune că sunt apropiate. Nu este o țară aglomerată - având 31,9 locuitori /km², spre deosebire de, să zicem, China, care are 138,7 locuitori / km². Cu certitudine, însă, America deține locul trei, după China și India, ca număr de locuitori. În favoarea Americii lucrează, însă, cea mai dinamică și mai bine pregătită forță de muncă din lume.

Expansiunea economiei americane este un

Modern American economy is a complex system consisting of economic, military, industrial and information technology components acting throughout the globe; the following sections will discuss some of its most significant features:

1. Its continuous expansion. There is no other country with a more dynamical evolution that in such a short time since it emerged as a nation became the first economic power. At the end of the WWI, The British Empire gave over its first place in terms of economic and military power to USA. Expansion is the very reason of existence of capital world and the capital world is run by USA, no matter if the capital is industrial, commercial or monetary.

Large territories are nowadays under military and economic USA protectorate: Europe, South America, Mexico, Canada and Australia. Some territories such as China depend financially on USA and others such as Russia established economic and military relationships. Aside from its economic expansion, USA holds the institutional control of the world. We are talking about IMF, World Bank, US International Trade Commission or the principal military organization, NATO.

USA has a surface area comparable to that of China but this is the only common feature. USA is not a densely populated country having only 31.9 people per square km, which is significantly less than let's say China, with 138.7 people per square km. What is certain is that USA ranks third in terms of population after

proces prin care noi state și zone întregi ale planetei intră sub dominație americană.

2. America deține azi o economie bazată pe proprietate și libertate,

o economie de piață cu următoarele caracteristici: specializarea firmelor în obținerea anumitor bunuri, autonomia și independența economică a firmei, piața este instituția economică centrală, economia este puternic monetizată, legăturile economice dintre agenții economici se desfășoară sub forma tranzacțiilor bilaterale de piață, toate bunurile economice îmbracă forma de marfă. Economia de schimb are la bază diviziunea socială a muncii în care fiecare producător are activitate diversificată dictată de nevoile pieței. În America tot ceea ce se produce este destinat vânzării, comerțului. Orice decizie și orice acțiune a oricărui agent economic care este pus în fața unei alternative sunt guvernate de principiul avantajului comparativ.

3. Firmele americane au autonomie de decizie, aceasta fiind

fundamentată pe interesul agentului economic izvorât din proprietatea privată. Există extrem de puține capacități de producție care nu se află în proprietatea privată. În timp, amploarea diferitelor forme de proprietate particulară s-a modificat. Sensul acestor schimbări îl constituie reducerea proprietății particulare individuale și creșterea celei asociative sub forma societăților pe acțiuni.

Azi, putem discuta despre un model neoamerican al economiei de piață bazat pe trăsături distincte cum ar fi: sectorul public este neglijabil și are tendința de reducere; piața are rolul determinant în circulația bunurilor; baza politicilor economice o constituie stimularea ofertei; în deciziile economice prevalează reușita individuală și maximizarea profitului; fiscalitatea este redusă, iar implicarea directă a statului în viața economică este neglijabilă; întreprinderea ca centru al activității economice este considerată bun comercial ca oricare altul; piața financiară și, în primul rând, bursa are rolul decisiv de barometru al activității economice în raport cu alte forme de piață; forța de muncă are o mobilitate foarte ridicată; sistemul de învățământ elitist, care tinde să funcționeze după regulile pieței, politici economice și un sistem de valori care încurajează consumul; gradul redus de securitate economică în raport cu riscuri cum ar fi: șomajul, bolile, sărăcia.

America este țara care-și datorează nivelul de dezvoltare și altor caracteristici economice și sociale, cum ar fi: lipsa perioadei feudale în istoria sa politică și economică, atitudinea, moștenirea imperiului britanic.

Începând cu anii 80 ai secolului trecut, Ronald Reagan a făcut să dispară din mentalitatea americanilor amintirea tristă a Războiului din Vietnam și a celui din Coreea.

Modelul economic de piață american se află la confluența a două mari modele teoretice, și anume: modelul neoclasic (în acest tip de economie intervenția statului este exclusă) și modelul keynesist (în care intervenția statului este acceptată doar ca agent economic decizional). Așa cum spuneam, relansarea economiei americane, la finele secolului trecut, începe cu preluarea puterii de către Ronald Reagan și are la bază o importanță

China and India. USA has the advantage of the most dynamic and well trained workforce.

The expansion of USA economy covers gradually new countries and territories.

2. The modern USA economy is based on private property rights and freedom, in other words, a market economy characterized by: activity of the companies is highly specialized; companies are economically autonomous and independent; the market is the central economic institution; economy is driven by monetary policies; economic network is based on bilateral economic exchanges; all economic goods are considered commodities. The exchange economy is based on social division of work, in which each manufacturer plans its activity based on market requirements. In the USA, all goods produced are trade goods. Any decision and action of an economic agent are governed by comparative advantage principle.

3. American companies have decision autonomy based on their own concern, emerging from private property. Little production capacities exist that are not under private property. The structure of various forms of private property changed over time in the sense that individual private property diminished and associative property expanded.

Consequently, we can talk about a neo-American model of market economy based on distinctive features, such as: public sector has a minor influence and tends to diminish; market has the dominant role in circulation of goods; the background of economic policies is stimulation of offer; any economic decision is focused on individual success and maximum profit; low taxation and direct state involvement in economy is negligible; the company, seen as center of economic activity is considered a commodity; the financial market and most importantly the stock market acts a state indicator of economic activity in relationship with other market types; high mobility of the workforce; elitist education system, governed by market rules; economic policies and consume value system; little economic security against risks such as unemployment, poverty and health conditions.

The American market economy system is the convergence point of two theoretical models: the neoclassic model (which excludes the state intervention) and keynesist model (in which the state intervenes as decisional economic agent). As mentioned previously, the re-launch of American economy set off at the end of the last century in the same time with Ronald Reagan presidency and relies on a important financial and technological patrimony.

The capital stock that USA accumulated after WWII is absolutely huge.

moștenire financiară și tehnologică.

Stocul de capital pe care SUA l-a acumulat după al Doilea Război Mondial este unul imens. În interior America posedă imense infrastructuri, dintre cele mai moderne: aeroporturi, autostrăzi, drumuri, uzine, universități, patrimoniu imobiliar. În afara granițelor naționale, multinaționalele americane controlează un uriaș potențial. Aceasta este strategia managerilor americani de păstrare cu mare grijă a resurselor proprii.

În domeniul tehnologiilor, avantajul este, de asemenea, foarte mare. Cei mai mari cercetători, cei mai buni ingineri, cei mai dotați studenți au venit să lucreze în SUA. Ei formează un capital uman unic prin modul lor de pregătire.

Acum, la început de secol XXI, putem vorbi despre un nou model american de economie sau despre modelul neoamerican cu următoarele trăsături:

- 1) sectorul public ce produce bunuri necomerciale este unul neglijabil și are o tendință de reducere;
- 2) piața are un rol determinant în circulația bunurilor de la producător la consumator, majoritatea schimburilor derulându-se după principiul pieței;
- 3) baza politicii economice o constituie stimularea ofertei, iar în deciziile adoptate prevalează reușita individuală și maximizarea profitului individual;
- 4) prețurile bunurilor depind de condițiile aleatorii ale pieței;
- 5) fiscalitatea este redusă, iar implicarea statului în economie este neglijabilă;
- 6) întreprinderea, ca centru al activităților economice, este considerată bun comercial ca oricare altul;
- 7) piața financiară și, în primul rând, bursa au rol decisiv de barometru al activității economice în raport cu alte forme ale economiei de piață;
- 8) un sistem de învățământ elitist care tinde să funcționeze după regulile pieței;
- 9) politici economice și un sistem de valori care încurajează consumul;
- 10) grad redus de securitate economică față de riscuri (șomaj, boală, sărăcie). Protecția socială este mai ales o chestiune individuală sau, cel mult, a organizațiilor de caritate.

Michel Albert, în lucrarea sa „Capitalism contra capitalism”, diferențiază în sânul lumii capitaliste două mari modele de economie: cel renan și cel neoamerican. Diferențierea dintre cele două tipuri de economie de piață s-a făcut după următoarele criterii: gradul de intervenție a statului în activitatea economică; măsura în care statul acționează alături de mecanismele pieței sau, dimpotrivă, se implică în aceste mecanisme; modul și nivelul la care se exercită intervenția statului în economie; rolul și funcțiile reale pe care le îndeplinește piața; curentul de gândire economică ce exercită un rol mai mare în adoptarea politicii guvernamentale.

USA possesses facilities and infrastructure and beyond national boundaries the multinational American companies control a huge potential.

USA has also an enormous technological advantage over most part of the world. The best researchers, engineers and students work in the USA. They form a unique human capital in terms of training.

Nowadays, we can talk about a new American economy model or neo-American model, having the following features:

1. public sector producing non-commercial goods is negligible and tends to diminish
2. market has the key role in goods circulation from producers to consumers; most economic exchanges are governed by market principles;
3. the background of economic policy is stimulation of offer; decisions are based on individual success and maximum profit;
4. prices depend on random market conditions;
5. low taxation and little state involvement in economy
6. the company - as a center of economic activities - is considered a simple commodity as any other;
7. financial market and mostly stock market acts a state indicator of economic activity in relationship with other market types
8. elitist education system, governed by market rules
9. economic policies and consume value system
10. little economic security against risks such as unemployment, poverty and health conditions. Social security is basically an individual issue or, at most, an issue dealt with by charity organizations.

Michel Albert's work „Capitalism against Capitalism” distinguishes two economy models: a neo-american and a renan model. The differences between the two consist of the following: the degree to which the state involves in the economic activity; the extent to which the state acts alongside the market mechanisms or involves in such mechanisms; the manner and the level to which state intervenes in the economy; the market role and real functions; mainstream economics that prevails in state policy.

Bibliografie:

- Albert, Michel, *Capitalism contra capitalism*, Editura Humanitas, București, 1994.
Beaud, Michel, *Istoria capitalismului*, Editura Cartier,

References:

- Albert, Michel, *Capitalism contra capitalism*, Editura Humanitas, București, 1994.
Beaud, Michel, *Istoria capitalismului*, Editura

București, 2000.

Chirițescu, Dorel-Dumitru, *A Treia Romă. Despre capitalism, libertate și criza din 2007*, Editura Academica Brâncuși, Târgu-Jiu, 2010

Held, David, McGrew, Anthony, Goldblatt, David, Perraton, Jonathan, *Transformări Globale. Politică, economie și cultură*, Editura Polirom, Iași, România, 2004.

Olaru, Corneliu, *Istoria Economiei. Prelegeri*, Editura ASE, București, 1999.

Cartier, București, 2000.

Chirițescu, Dorel-Dumitru, *A Treia Romă. Despre capitalism, libertate și criza din 2007*, Editura Academica Brâncuși, Târgu-Jiu, 2010

Held, David, McGrew, Anthony, Goldblatt, David, Perraton, Jonathan, *Transformări Globale. Politică, economie și cultură*, Editura Polirom, Iași, România, 2004.

Olaru, Corneliu, *Istoria Economiei. Prelegeri*, Editura ASE, București, 1999.